

JAK JSME PŘI PŘÍPRAVĚ POSTUPOVALI

Podklady pro Místopis zpracovával na základě našich výzev ke spolupráci široký okruh zájmem spřízněných organizátorů ochotnického divadla, pamětníků, členů souborů, kronikářů, archivářů a pracovníků místních a regionálních institucí - muzeí, archivů, knihoven apod. (viz Spolupracovníci v regionech), kteří soustřeďovali rychle mizející doklady o práci amatérů v historickém vývoji, na jejichž základě připravili záznamy o dění v jednotlivých místech. Budiž jim vzdán hold a dík.

Paralelně s tím zpracovávala skupina odborníků (viz Okruh spolupracovníků) centrálně informace z již dříve vzniklých soupisů, zpráv, sborníků a historických prací, excerpovala vybrané odborné časopisy a soustřeďovala regionální bibliografické údaje.

Tak se kromě přípravy publikace podařilo:

- a) soustředit a uspořádat rozsáhlý *archiv materiálů* a publikaci k historii amatérského divadla v jednotlivých místech České republiky,
- b) položit základ *počítačové databázi* informací o historii amatérského divadla. Předpokládáme, že tento základní materiál zůstane otevřenou a nadále průběžně doplňovanou pokladnicí informací.

Práce narazila na řadu překážek:

1/ Okruh spolupracovníků byl značně nesourodý. Odevzdané podklady odpovídaly typu získaného informátora: archiváři opírali svá zjištění především o doložitelné materiály ve fondech archivů, muzejníci o někdy náhodně získané fondy muzeí, kronikáři obcí pouze o události zapsané v kronikách, ochotničtí pamětníci často preferovali činnost svých souborů. I když jsme se snažili o prolínání a objektivaci těchto pohledů doplňováním a zpřesňováním z dalších zdrojů, některá hesla zůstala jednostranným pohledem poznamenána.

2/ Organizace sběru, zpracování a *několikanásobné ověřování* soustředěných rozsáhlých podkladových materiálů byl úkol tak složitý, že by na jeho dokonalé zvládnutí nestačily síly mnohonásobně většího pracovního týmu a ani delší čas, než měli zpracovatelé k dispozici.

3/ Pramenný časopisecký materiál je tak bohatý, že se v daném čase nedal detailně zvládnout. Opřeli jsme se tedy jen o články zabývající se historií souborů a provedli jsme důslednou excerpci jen ve vybraných titulech, případně ročnících.

4/ I když jsme vytvořili jednotný vzorový model hesla, vzhledem k různosti povahy a rozsahu materiálu jsme jej ve všech konkrétních případech nemohli důsledně dodržet.

5/ Při velkém objemu materiálů jsme nemohli místní a regionální bibliografické údaje vždy uvést plně dle normy, pokud jsme je získali neúplné. Mnoho bylo doplněno, nepodařilo se to však pokaždé.

6/ Protože soustřeďování materiálu prakticky nemá konce - nové informace vytvářejí potřebu nového studia a nutnost získávání dalších informací - bude bezpochyby naše práce napadena pro neúplnost, pro nepřesnost, pro neoprávněné preference jedněch počínů na úkor jiných. Omlouváme se předem. Pokládáme se za sběratele informací, které by byly nenávratně ztraceny, pokud by nebyly třeba i s chybami zachyceny. I když jsme věnovali soustřeďování materiálu značné úsilí, jsme si vědomi, že mnohý z čtenářů - spíše uživatelů - Místopisu může ve zpracování jednotlivých hesel najít mezery a nedostatky. Budiž to především výzvou k jejich doplnění a opravám.

Z dopisu Vendelína Budila Dr. Františku Hermanovi, předsedovi ÚMDOČ: Jest to tak přirozené, že jsem vždy cítil s ochotníky, vždyť jsem vyšel z jejich řad, a na sklonku života zase co jich rádce a učitel se do jejich řad vracím a rád. Dva ochotnické spolky v okolí Plzně nesou již moje jméno. Velmi často si teď zahrají s pány ochotníky a tu mám příležitost obdivovati se jejich obětavosti.

*PNP Literární A Staré Hradky, pozůstalost
Dr. T. V. Františka Hermana.*

Divadlo ochotníků mělo v českých zemích v 19. století největší diváckou základnu. Upozornil jsem už vícekrát, že kdyby za národního obrození se česky hrálo pouze na profesionálním divadle v Praze a výjimečně i v Brně a Olomouci, nikdy by české divadlo nemohlo sehrát v národním hnutí takovou roli, jakou skutečně sehrálo.

František Černý: Diváci českého divadla v 19. století.